

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет**

Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Стоматологія ортопедична»

_____ Г. ДАВИДЕНКО

« ____ » _____ 20__ року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради
стоматологічного факультету

_____ А. СИДОРОВА

« ____ » _____ 20__ року

СИЛАБУС

«Техніка виготовлення щелепно – лицевих конструкцій»

(дисципліна обов'язкова)

рівень освіти

початковий рівень (короткий цикл) вищої
освіти

галузь знань

22 Охорона здоров'я

спеціальність

221 Стоматологія

кваліфікація освітня

молодший бакалавр стоматології

кваліфікація професійна

технік зубний

освітньо-професійна програма

Стоматологія ортопедична

форма навчання

денна

курс(и) та семестр(и) вивчення

II курс

навчальної дисципліни

(3 семестр),

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
ортопедичної стоматології з імплантологією

Зав. кафедри _____ Г.КУЗЬ

Протокол від 29.08.2023 № 1

Полтава 2023

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	1. Кузь Гельфіра Маліківна - кандидат медичних наук, доцент; 2. Семененко Іван Павлович - кандидат медичних наук, асистент.
Профайл викладача (викладачів)	https://ortstom.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+38(099)731-20-50 (Кузь Г.М.) +38(050)020-81-20 (Семененко І.П.)
E-mail:	h.kuz@pdmu.edu.ua (Кузь Г.М.) i.semenenko@pdmu.edu.ua (Семененко І.П.)
Сторінка кафедри на сайті університету	https://www.pdmu.edu.ua/fakultets/stomat/kafedry/ortoped-stomat

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – **3/90**, із них:

Лекції (год.) – **8**

Семінарські заняття -

Практичні заняття (год.) – **40**

Самостійна робота (год). – **42**

Вид контролю: **іспит**

Політика навчальної дисципліни

Освітня компонента «Техніка виготовлення щелепно – лицевих конструкцій» обов'язкова для здобувачів освіти молодший бакалавр стоматології.

Політика навчальної дисципліни «Техніка виготовлення щелепно – лицевих конструкцій» визначається системою вимог відповідно до норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту, положень ПДМУ та інших нормативних документів.

При організації освітнього процесу в ПДМУ викладачі і студенти діють відповідно до:

Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті;

Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету;

Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету;

Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті;

Положення про організацію самостійної роботи ЗВО в Полтавського державного медичного університету;

Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету;

Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету;

Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці;

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти;

Положення про рейтинг здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету;

Положення про матеріальне заохочування за успіхи у навчанні студентів Полтавського державного медичного університету;

Усі вище перелічені документи розміщені на сторінці відділу з науково-педагогічної роботи та організації навчально-наукового процесу ПДМУ (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity/informaciyi-materiali-n-process-vimo-ek9k>)

Вивчаючи навчальний предмет «Техніка виготовлення щелепно – лицевих конструкцій» здобувач вищої освіти ПДМУ має право на безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту; якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання; повагу людської гідності; захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь - яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь- якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю студента; безоплатне користування навчальною, науковою базами Університету та бібліотекою, у порядку, передбаченому Статутом; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності; відзначення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі.

Вивчаючи навчальний предмет «Техніка виготовлення щелепно – лицевих конструкцій», студент Університету зобов'язаний:

виконувати вимоги Законів України, інших нормативно-правових актів, Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку академії, поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу та дотримуватися етичних норм;

виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

виконувати вимоги навчального плану у терміни, визначені графіком навчального процесу та індивідуального навчального плану;

дотримуватись академічної доброчесності та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності студентом передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Студент зобов'язаний систематично відвідувати усі види занять з дисципліни «Техніка виготовлення щелепно – лицевих конструкцій», приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу занять; відпрацювати всі пропущені заняття; підтримувати порядок в аудиторіях, навчальних приміщеннях кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією, дбайливо та охайно ставитися до майна Університету (меблів, обладнання, підручників, книжок тощо).

Студентові університету забороняється:

порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних на те причин; запізнюватися на заняття; пропускати заняття без поважних причин; протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача; користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку отримання інформації без дозволу викладача; займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу. Систематичне відвідування усіх видів навчальних занять є обов'язковим.

Викладач пред'являє вимоги до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізнень і т.п.); правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.); заохочень та стягнень (за що можуть нараховуватися або відніматися бали тощо).

Під час дистанційного навчання вивчення дисципліни додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM або Google Клас (для проведення занять у синхронному та асинхронному режимі). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій - це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти певними практичними навичками, що використовуються при виготовленні ортопедичних конструкцій пацієнтам з травмами, посттравматичними ускладненнями, уродженими та набутими дефектами щелепно-лицевої ділянки. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі своєї професійної діяльності. Здобувачі освіти знайомляться з організацією та

роботою ортопедичного відділення, зуботехнічної лабораторії, оформленням відповідної документації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості виготовлення щелепно – лицевих конструкцій (при різних клінічних ситуаціях) у зуботехнічних лабораторіях.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити. Вивчення дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій» ґрунтується на вивченні студентами таких дисциплін: «Анатомія людини» та «Фізіологія людини», «Зуботехнічне матеріалознавство», «Моделювання анатомічної форми зубів».

Постреквізити. Знання, уміння та навички, отримані під час вивчення дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій», інтегрується з такими дисциплінами: «Техніка виготовлення знімних протезів», «Техніка виготовлення бюгельних протезів», «Техніка виготовлення незнімних протезів», «Техніка виготовлення ортодонтичних конструкцій», «Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина» та будуть необхідні в подальшій професійній діяльності.

Мета та основні завдання вивчення дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни є формування та розвиток професійних компетентностей у сфері виготовлення щелепно-лицевих конструкцій при різних клінічних ситуаціях у зуботехнічних лабораторіях.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Розуміння клініко-лабораторних етапів виготовлення щелепно-лицевих протезів.
- Вміння виготовляти ортопедичні конструкції для пацієнтів з травмами щелепно-лицевої ділянки.
- Вміння виготовляти ортопедичні конструкції пацієнтам з посттравматичними ускладненнями (тугорухомість відламків, контрактура, несправжній суглоб, фрагменти, що неправильно зрослися).
- Вміння виготовляти ортопедичні конструкції пацієнтам з уродженими та набутими дефектами щелепно-лицевої ділянки.
- Оформлення звітної документації ортопеда-стоматолога.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- ЗК 6. Уміння працювати у колективі та в команді.
- ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- ЗК 8. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК 1. Здатність використовувати законодавчу базу України та дотримуватися вимог належних практик щодо здійснення професійної діяльності.
- ФК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.
- ФК 3. Здатність застосовувати на практиці принципи медичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.
- ФК 4. Мати сучасні уявлення про устрій зуботехнічної лабораторії, санітарно-гігієнічні нормативи та здатність дотримуватися вимог охорони праці при виготовленні незнімних, знімних, бюгельних, щелепно-лицевих протезів, ортодонтичних конструкцій, під час роботи в ливарній лабораторії, кабінеті металокераміки, стоматологічному кабінеті та роботи із зубо-технічними матеріалами.
- ФК 5. Здатність застосовувати знання властивостей, технологій перероблення зуботехнічних матеріалів.
- ФК 6. Здатність застосовувати знання про технології в ортопедичній стоматології, навички роботи з устаткуванням та сучасною апаратурою в лабораторних та виробничих умовах.
- ФК 7. Здатність використовувати зміст професійних стандартів та нормативних документів з практичної діяльності зубного техника.
- ФК 8. Здатність організувати роботу зубного техника: здійснювати підготовку стоматологічного устаткування й оснащення зуботехнічної лабораторії до роботи, контроль справності, правильності експлуатації.
- ФК 9. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час моделювання анатомічної форми зубів.
- ФК 10. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення незнімних протезів.
- ФК 11. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення знімних пластинкових протезів.
- ФК 12. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення бюгельних протезів.
- ФК 14. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення щелепно-лицевих конструкцій.
- ФК 15. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час лагодження різних видів протезів
- ФК 16. Здатність проводити дослідження у практичній професійній діяльності на відповідному рівні.
- ФК 17. Здатність забезпечувати належне зберігання та використання

зуботехнічних матеріалів, інструментарію та обладнання медичного призначення.

ФК 18. Здатність оцінювати якість виконаної роботи, виявляти причини, що приводять до технологічного браку, розробляти способи їх попередження та виконувати корекцію.

ФК 19. Здатність оволодіти технологіями, що застосовуються в сучасній ортопедичній стоматологічній практиці.

ФК 20. Здатність усвідомлювати безперервність процесів навчання та професійного удосконалення.

ФК 21. Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна «Технологія виготовлення щелепно-лицевих протезів»:

ПРН 1. Застосовувати знання і розуміти анатомію, фізіологію людини з елементами біомеханіки жувального апарату у професійній діяльності.

ПРН 2. Використовувати знання про властивості основних і допоміжних матеріалів, що застосовуються у зубопротезній техніці.

ПРН 3. Установлювати зв'язок між клінічними та лабораторними етапами виготовлення зубних (незнімних, знімних, бюгельних, щелепно-лицевих) протезів і ортодонтичних апаратів.

ПРН 4. Запроваджувати пріоритетні технології, що застосовуються в сучасній ортопедичній стоматологічній практиці.

ПРН 5. Знати структуру зуботехнічної лабораторії та її підрозділів.

ПРН 6. Керуватися інструкціями та положеннями з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та знати правила використання апаратів, інструментарію та пристосувань, що використовуються у зуботехнічній лабораторії.

ПРН 7. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 8. Моделювати анатомічну форму зубів, враховуючи особливості анатомічної будови зубів та зубних рядів, знання моделювальних матеріалів та технологій моделювання.

ПРН 9. Виготовляти незнімні конструкції протезів.

ПРН 10. Виготовляти знімні конструкції протезів.

ПРН 12. Виготовляти щелепно-лицеві конструкції.

ПРН 14. Об'єктивно оцінювати виконану роботу.

ПРН 15. Вміти лагодити знімні, бюгельні, ортодонтичні та щелепно-лицеві конструкції.

ПРН 16. Підвищувати свій професійний рівень.

ПРН 22. Аналізувати та прогнозувати діяльність зубного техника відповідно до чинного законодавства

ПРН 23. Здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку людини.

Результати навчання для дисципліни:
по завершенню вивчення навчальної дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій» здобувачі освіти повинні;

знати:

- правила використання апаратів, інструментарію і пристосувань, що використовуються у зуботехнічній лабораторії,
- будову щелепно-лицевої ділянки, мати знання з біомеханіки нижньої щелепи та вміти використовувати їх у практичній роботі,
- основні та допоміжні матеріали, що використовуються для виготовлення щелепно – лицевих конструкцій,
- основні принципи клініко-лабораторних етапів і технологію виготовлення щелепно – лицевих конструкцій з різних матеріалів,
- традиційні технології виготовлення щелепно -лицевих конструкцій, що застосовуються в ортопедичній стоматологічній практиці,
- принципи фіксації щелепно – лицевих конструкцій.

вміти

- використовувати зуботехнічні інструменти та матеріали за призначенням,
- збагачувати свій інтелектуальний та професійний рівень, накопичувати обсяг можливих комунікативних зв'язків із різних аспектів професійної діяльності; вміти аналізувати, систематизувати, обробляти, зберігати отриману в процесі роботи інформацію,
- підвищувати свій професійний рівень, застосовуючи сучасні методи роботи в лабораторних та виробничих умовах, розвивати навички роботи з використанням сучасного обладнання,
- враховуючи особливості анатомічної будови щелеп, знання зуботехнічних матеріалів, виготовляти різні види щелепно-лицевих конструкцій,
 - дотримуючись вимог охорони праці, використовуючи теоретичні знання, уміння й практичні навички, вміти виготовляти щелепно – лицеві конструкції,
 - мають бути поінформовані про пріоритетні технології виготовлення щелепно – лицевих конструкцій, що застосовуються в сучасній ортопедичній стоматологічній практиці,
 - застосовувати сучасні технології виготовлення щелепно – лицевих конструкцій.

**Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань,
що розглядаються на лекції**

№ з/п	Найменування теми	К-ть годин
1.	Щелепно-лицева ортопедія, історія розвитку. Травми, дефекти, деформації, аномалії щелепно-лицевої ділянки. Класифікації ушкоджень щелепно-лицевої ділянки, переломів щелеп.	2
2.	Ортопедичне лікування переломів щелеп. Фіксуючі апарати, шини позалабораторного виготовлення, шини лабораторного виготовлення.	2
3.	Клініка, діагностика, ортопедичні методи лікування посттравматичних ускладнень.	2
4.	Щелепно-лицева ортопедія. Основні принципи реабілітації щелепно-лицевих пацієнтів після оперативного втручання.	2
	Разом	8

**Тематичний план семінарських занять
(не передбачено навчальним планом)**

**Тематичний план практичних занять
із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному
занятті**

№ п/п	Найменування теми	К-ть годин
1.	Щелепно-лицева ортопедія, історія розвитку. Травми, дефекти, деформації, аномалії щелепно-лицевої ділянки. Мета та завдання щелепно-лицевої ортопедії в стоматології. Завдання і функціональні обов'язки зубного техника при комплексному лікуванні щелепно-лицевих хворих.	2
2.	Класифікації ушкоджень щелепно-лицевої ділянки, переломів щелеп (класифікація Ентіна).	2
3.	Анатомічні та функціональні порушення при переломах нижньої щелепи. Характеристика м'язів, які беруть участь у рухах нижньої щелепи. Механізм зміщення відламків в залежності від локалізації перелому. Перша допомога при переломах щелеп: усунення асфіксії, спинення кровотечі, накладання транспортних пов'язок і шин із підручних засобів, стандартних та гіпсових головних пов'язок.	2
4.	Ортопедичне лікування неускладнених переломів нижньої щелепи при наявності зубів.	2

5.	Виготовлення дротяних шин Л.С.Тігерштедта.	2
6.	Ортопедичне лікування неускладнених переломів нижньої щелепи при наявності зубів. Техніка виготовлення суцільнолітої фіксуєчої шини. Паралелометрія.	2
7.	Моделювання суцільнолітої фіксуєчої шини	2
8.	Ортопедичне лікування неускладнених переломів нижньої щелепи при наявності зубів та переломів при наявності беззубих фрагментів.	2
9.	Техніка виготовлення зубоясенної шини Вебера на нижню щелепу з напрямною площиною.	2
10.	Ортопедичне лікування пацієнтів з тугорухомими відламками. Апарати Катца, Оксмана, Бруно, Ванкевич, Грозовського, що застосовується при тугорухомих фрагментах.	2
11.	Будова. Принцип дії. Техніка виготовлення репонуєчого апарата І.М.Ванкевич.	2
12.	Техніка виготовлення ортопедичних конструкцій при переломах, що неправильно зрослися. Незнімні металеві, пластмасові, комбіновані протези, що вирівнюють змикання зубів та виправляють форму зубної дуги. Знімні протези (бюгельні, пластинкові), що відновлюють оклюзійні контакти. Протез з дублюєчим зубним рядом.	2
13.	Етіологія, клініка, патогенез, класифікація дефектів твердого та м'якого піднебіння. Клініко-лабораторні етапи виготовлення obturatorів. Вибір конструкції та методів фіксації obturatorів в залежності від клінічних умов в порожнині рота. Ознайомлення з принципом дії obturatorів твердого та м'якого піднебіння.	2
14.	Техніка виготовлення захисної піднебінної пластинки (ознайомлення з принципами застосування захисної піднебінної пластинки, етапами її виготовлення).	2
15.	Ектопротези. Медичне та соціально-психологічне значення ектопротезів. Клініко-лабораторні етапи виготовлення ектопротезів (носа, вуха, ока). Види фіксуєчих елементів.	2
16.	Показання до застосування формуючих апаратів. Їх складові частини. Техніка виготовлення формуючих ортопедичних апаратів.	2
17.	Показання до виготовлення резекційних протезів, їх види за терміном виготовлення. Вибір конструкції та методів фіксації резекційних протезів в залежності від клінічних умов в порожнині рота.	2
18.	Техніка виготовлення резекційних протезів верхньої щелепи.	2
19.	Техніка виготовлення резекційних протезів нижньої щелепи.	2
20.	Конструкція безпосереднього резекційного протезу за І.М. Оксманом при резекції половини щелепи. Перевід безпосереднього протезу у постійний.	2
Разом		40

Самостійна робота

№ п/п	Найменування теми	К - ть годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	14
2	Підготовка до екзамену	10
3	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік)	
	1. Правила виготовлення боксерської капи.	4
	2. Сучасні технології виготовлення щелепно-лицевих конструкцій.	8
	3. Звичні вивихі нижньої щелепи. Ортопедичні методи лікування.	6
Разом		42

Індивідуальні завдання

- підготовка доповіді на практичне заняття,
- участь у виготовленні наочних посібників,
- розробка презентації тощо.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до екзамену

1. Мета та завдання щелепно-лицевої ортопедії в стоматології.
2. Класифікації ушкоджень щелепно-лицевої ділянки.
3. Завдання і функціональні обов'язки зубного техника при комплексному лікуванні щелепно-лицевих хворих.
4. Анатомічні та функціональні порушення при переломах нижньої щелепи.
5. Переломи нижньої щелепи. Класифікація Ентіна.
6. Характеристика м'язів, які беруть участь у рухах нижньої щелепи. Механізм зміщення відламків в залежності від локалізації перелому.
7. Класифікації шин та апаратів, що використовуються в щелепно-лицевій ортопедії, конструктивні особливості.
8. Ортопедичне лікування неускладнених переломів нижньої щелепи при наявності зубів.
9. Ортопедичне лікування неускладнених переломів беззубої нижньої щелепи
10. Показання до застосування знімних шин при переломах нижньої щелепи.

- 11.Клініка ускладнених переломів нижньої щелепи. Класифікації ускладнень переломів нижньої щелепи.
- 12.Ортопедичне лікування пацієнтів з тугорухомими відламками.
- 13.Апарати Катца, Оксмана, Бруно, Ванкевич, Грозовського, що застосовується при тугорухомих фрагментах. Будова. Принцип дії.
- 14.Ортопедичне лікування пацієнтів з несправжніми суглобами.
- 15.Апарати Оксмана, Коппа, Ванштейна, Гаврилова, . Будова. Принцип дії.
- 16.Ортопедичне лікування контрактур.
- 17.Механотерапія при контрактурах щелеп. Пристрої для механотерапії . Будова. Принцип дії.
- 18.Ортопедичне лікування пацієнтів з переломами, що неправильно зрослися.
- 19.Незнімні металеві, пластмасові, комбіновані протези, що вирівнюють змикання зубів та виправляють форму зубної дуги.
- 20.Знімні протези (бюгельні, пластинкові), що відновлюють оклюзійні контакти. Протез з дублюючим зубним рядом.
- 21.Класифікація переломів верхньої щелепи за Лефором.
- 22.Ортопедичне лікування переломів верхньої щелепи.
- 23.Медичне та соціально-психологічне значення ектопротезів.
- 24.Клініко-лабораторні етапи виготовлення ектопротезів (носа, вуха, ока).
- 25.Етіологія, клініка, патогенез, класифікація дефектів твердого та м'якого піднебіння.
- 26.Клініко-лабораторні етапи виготовлення obturatorів.
- 27.Вибір конструкції та методів фіксації obturatorів в залежності від клінічних умов в порожнині рота.
- 28.Складні та розбірні протези, що застосовуються при мікростомії. Методи їх виготовлення.
- 29.Показання до застосування формуючих апаратів. Їх складові частини.
- 30.Особливості виготовлення формуючих апаратів.
- 31.Показання до виготовлення резекційних протезів, їх види за терміном виготовлення.
- 32.Вибір конструкції та методів фіксації резекційних протезів в залежності від клінічних умов в порожнині рота.
- 33.Клініко-лабораторні етапи виготовлення резекційних протезів на верхню щелепу.
- 34.Клініко-лабораторні етапи виготовлення резекційних протезів на нижню щелепу.

Перелік практичних навичок до екзамену

1. Надати першу лікарську допомогу при переломах нижньої щелепи. Види транспортних шин.
2. Способи позалабораторної іммобілізації відламків нижньої щелепи. Лігатурне зв'язування зубів за Айві, Вільга, Гейкіним.
3. Виготовити шини С.С.Тігерштедта (гладку шину-скобу, з зачепними

- гачками, з похилою площиною, з розпіркою).
4. Виготовити шину Ентеліса.
 5. Виготовити шину М.Р. Марєя (розробка кафедри).
 6. Виготовити воскову конструкцію назубної шини А.Е. Рофе (розробка кафедри).
 7. Виготовити воскову конструкцію знімної шини типа Weber.
 8. Виготовити воскову конструкцію знімної шини М.М. Ванкевич.
 9. Виготовити воскову конструкцію знімної шини А.А. Лімберга та його модифікація Шеремета.
 10. Методика отримання відбитка обличчя.
 11. Відлити маску обличчя.
 12. Підготовка моделі до виготовлення захисної пластинки при операції уранопластики.
 13. Моделювання захисної пластинки при уранопластиці
 14. Виготовити воскову конструкцію безпосереднього резекційного протезу за І.М. Оксманом при резекції половини щелепи.
 15. Перевід безпосереднього протеза у постійний.

Методи навчання

- **вербальні** (лекції, пояснення, розповіді, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (демонстрація виконання окремих маніпуляцій в зуботехнічній лабораторії);
- **практичні** (виготовлення різних видів ортопедичних конструкцій в зуботехнічній лабораторії);
- **дослідницький** - організація викладачем пошукової творчої діяльності студентів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань
- **методи застосування знань і набуття й закріплення умінь і навичок** (практичні заняття, контрольні індивідуальні завдання, робота в зуботехнічній лабораторії, проведення виробничої практики).

Форми та методи оцінювання це способи діагностичної діяльності, які забезпечують зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність освітнього процесу. Форми оцінювання навчальної діяльності здобувачів зазначаються відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій»:

- усний контроль,
- письмовий контроль,
- тестовий контроль,
- графічний контроль,
- практична перевірка,
- методи самоконтролю і самооцінки.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит.

Система поточного та підсумкового контролю

При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляється оцінка за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з використанням наступних критерії оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичними вказівками для вивчення тем.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності:

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного

		розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою. Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення відповідної дисципліни.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) – конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль – проводиться лише після поточного заняття, що передує підсумковому модульному контролю.

Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою сумарній оцінці поточної успішності за модуль

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А*16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		

3,2	77	51	128	D			
3,25	78	52	130				
3,3	79	53	132				
3,35	80	54	134				
3,4	82	54	136				
3,45	83	55	138				
3,5	84	56	140	C	4 добре		
3,55	85	57	142				
3,6	86	58	144				
3,65	88	58	146				
3,7	89	59	148				
3,75	90	60	150				
3,8	91	61	152				
3,85	92	62	154				
3,9	94	62	156				
3,95	95	63	158				
4	96	64	160			B	
4,05	97	65	162				
4,1	98	66	164				
4,15	100	66	166				
4,2	101	67	168				
4,25	102	68	170				
4,3	103	69	172				
4,35	104	70	174				
4,4	106	70	176				
4,45	107	71	178				
4,5	108	72	180	A	5 відмінно		
4,55	109	73	182				
4,6	110	74	184				
4,65	112	74	186				
4,7	113	75	188				
4,75	114	76	190				
4,8	115	77	192				
4,85	116	78	194				
4,9	118	78	196				
4,95	119	79	198				
5	120	80	200				

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним (педагогічним) працівником систематично, під час проведення практичних занять, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття) за

критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення відповідної дисципліни.

Наявність оцінки «2» за поточну успішність не позбавляє студента права допуску до іспиту з допустимою мінімальною кількістю балів за поточну успішність. Студент зобов'язаний перескладати «2», у разі, якщо середній бал поточної успішності не досягає мінімального (3,0 бали) для допуску. Студенти, які мають середній бал успішності менший ніж 3,0 мають право перескладати поточні «2».

Іспит проводиться після вивчення програми з дисципліни.

До іспиту допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків лекційних, практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи та виконали всі вимоги з кожної навчальної дисципліни, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Іспит проводиться за окремим розкладом, який затверджує перший проректор з навчально-педагогічної роботи.

Іспит проводиться в один день у два етапи: теоретична та практична складові. Перший етап: екзаменаційний білет з дисципліни містить два базових теоретичних питання. Питання охоплюють найбільш значущі розділи робочої навчальної програми, які в достатній мірі висвітлені в літературних джерелах, рекомендованих як основні (базові) при вивченні відповідної дисципліни. Другий етап – практичний: студент демонструє отримані практичні навички з дисципліни відповідно до завдання, яке також включене до екзаменаційного білета. Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення навчальної дисципліни, з якої проводиться екзамен, мали середній бал поточної успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання іспиту та автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 2, при цьому присутність здобувача освіти є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає іспит за загальними правилами. Здобувач вищої освіти має право на перескладання не більше 2-х разів і виключно в період екзаменаційної сесії. Результат перескладання екзамену засвідчується підписами членів комісії у заліково-екзаменаційній відомості.

2 теоретичних питання – від 0 до 20 балів за кожне питання;

1 практичне завдання – від 0 до 40 балів;

Іспит вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів. Максимальна сума балів підсумкового контролю дорівнює 80.

Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни.
2. Методичні матеріали до лекційних, практичних занять та організації самостійної роботи студентів.
3. Мультимедійний супровід лекційних та практичних занять.
4. Навчальні підручники і посібники.
5. Наочно-демонстративні стенди.
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю тощо.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ):

1. Ортопедична стоматологія: підручник /Рожко М.М., Неспрядько В.П., І.В. Палійчук та ін.; за ред. М.М. Рожка, В.П. Неспрядька.- К.: ВСВ «Медицина»; 2020. - 720 с.
2. Пропедевтика ортопедичної стоматології [Текст] : підручник / П. С. Фліс, Г. П. Леоненко, І. А. Шинчуковський та ін. ; за ред. П.С. Фліса. — 2-ге вид. — Київ : Медицина, 2020. — 328 с
3. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.М. та ін.. Зубопротезна техніка. К.: Книга плюс; 2016. 604 с.
4. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н., та ін. Зубопротезна техніка. –К.; Книга плюс, 2006. – 544 с.

Допоміжна:

1. Матеріалознавство в стоматології: навчальний посібник / [Король Д.М., Король М.Д., Оджубейська О.Д. та ін.]; за заг. ред. Короля Д.М. – Вінниця: Нова книга, 2019. – 400с.
2. Матеріалознавство у стоматології. Під заг. ред. проф. М.Д. Короля. Навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 240 с.: Іл.
3. Пропедевтика ортопедичної стоматології: підручник [Король Д.М., Король М.Д., Нідзельський М.Я. та ін.]; за заг. ред. Короля Д.М. - Вінниця: Нова Книга, 2019. – 328 с.
4. Рожко М.М., Попович З.Б., Куроєдова В.Д. Стоматологія. Підручник. К.: ВСВ «Медицина»; 2018. 872 с.

Інформаційні ресурси

1. http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_5667.html
2. Бібліотека ПДМУ <https://www.pdmu.edu.ua/biblioteca>
3. 4. ВООЗ <https://www.who.int/>
5. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>

Розробники: завідувач кафедри Г. Кузь, доцент О. Добровольська, асистент І. Семененко